

โรคงูสวัด (Herpes zoster)

เชื้อไวรัส Varicella zoster ก่อให้เกิดโรคสุกใส แสดงอาการติดเชื้อแบบฉับพลัน (Primary Varicella infection) และโรคงูสวัดที่เกิดภายหลัง (Latent Varicella infection) และมีอาการเฉพาะที่ การรายงานผู้ป่วยตามระบบเฝ้าระวังโรค รง 506 ของโรคงูสวัดกำหนดให้มีการรายงานผู้ป่วยที่มีอาการเข้าได้กับนิยามของโรคตั้งแต่ผู้ป่วยสงสัย โดยไม่ต้องรอผลการยืนยันทางห้องปฏิบัติการ

ในปี พ.ศ. 2553 (ค.ศ. 2010) สำนักระบาดวิทยาได้รับรายงานผู้ป่วยโรคงูสวัดจำนวน 25,790 ราย อัตราป่วย 40.49 ต่อประชากรแสนคน ไม่มีรายงานผู้ป่วยเสียชีวิต

พบผู้ป่วยเพศหญิง 14,841 ราย เพศชาย 10,942 ราย อัตราส่วนเพศหญิงต่อเพศชาย เท่ากับ 1.4:1

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มอายุพบว่า กลุ่มอายุ 35 ปี ขึ้นไป มีอัตราป่วยสูงสุด 144.84 ต่อประชากรแสนคน รองลงมา คือ 25 – 34 ปี (25.93) 15 – 24 ปี (23.47) และ 10 – 14 ปี (20.24) เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับย้อนหลัง 5 ปี พบว่าทุกกลุ่มอายุมีอัตราป่วยเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ป่วยกลุ่มอายุ 35 ปี ขึ้นไป มีอัตราป่วยในปี พ.ศ. 2553 สูงกว่าปี พ.ศ. 2552 (ค.ศ. 2009) มาก (รูปที่ 1)

กลุ่มอาชีพเกษตรกรรมมีผู้ป่วยสูงสุด 9,343 ราย ร้อยละ 36.23 รองลงมา คือ รับจ้าง 5,888 ราย (22.80) ไม่ทราบอาชีพ 3,207 ราย (12.44) และนักเรียน 2,785 ราย (10.80)

ผู้ป่วยเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลชุมชน 15,984 ราย ร้อยละ 61.97 รองลงมา ได้แก่ โรงพยาบาลศูนย์/ทั่วไป 5,478 ราย (21.24) สถานีอนามัย 4,194 ราย (16.26) และโรงพยาบาลเอกชน 84 ราย (0.32)

Fig. 1 Reported Cases of Herpes Zoster per 100,000 Population, by Age-Group, Thailand, 2006-2010

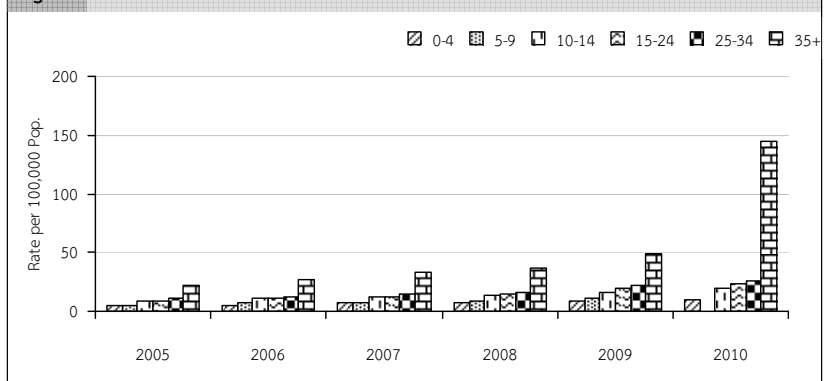

Fig. 2 Reported Cases of Herpes zoster per 100,000 Population, by Year, Thailand, 2000-2010

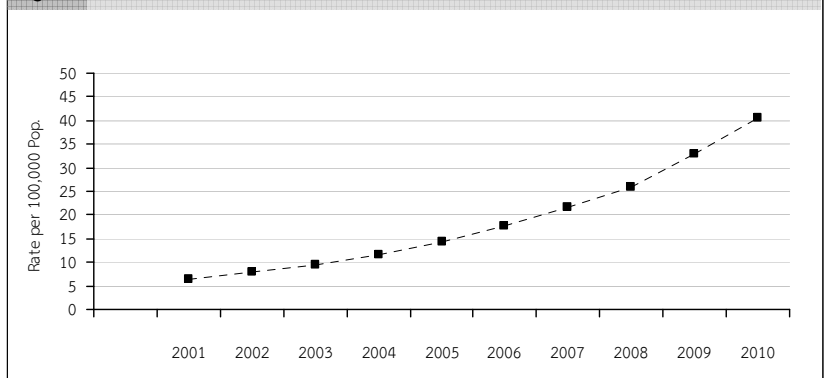

Fig. 3 Reported Cases of Herpes zoster, by Month, Thailand, 2006-2010

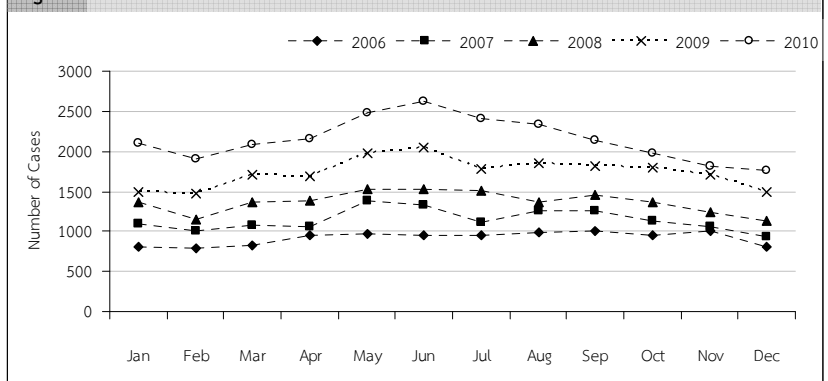
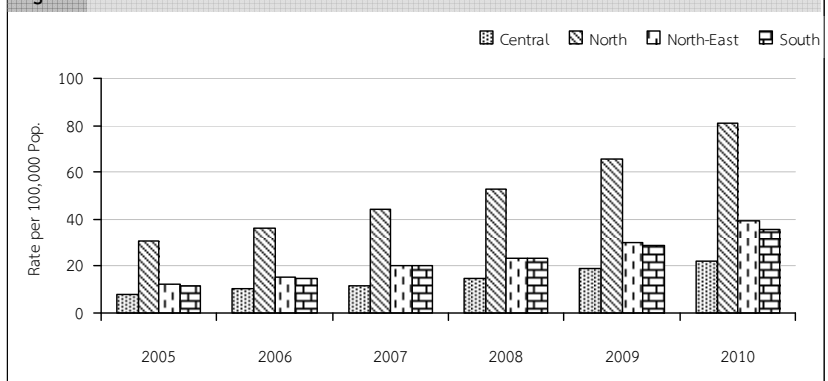

Fig. 4 Reported Cases of Herpes zoster per 100,000 Population, by Region, Thailand, 2005-2010

จากข้อมูล 10 ปีย้อนหลัง พบว่าจำนวนผู้ป่วยโรคงูสวัดมีแนวโน้มสูงขึ้นชัดเจน โดยอัตราป่วยต่ำสุดในปี พ.ศ. 2544 (ค.ศ. 2001) มีอัตราป่วยเพิ่มขึ้นเป็น 6.44 ต่อประชากรแสนคน จนถึงปี พ.ศ. 2553 อย่างต่อเนื่อง (รูปที่ 2)

ในปี พ.ศ.2549 – 2551 (ค.ศ. 2006 – 2008) ในช่วงเดือนพฤษภาคม – สิงหาคม พบอัตราป่วยสูงกว่าเดือนอื่นๆ (รูปที่ 3)

อัตราป่วยรายภาค ช่วงปี พ.ศ. 2548 – 2553 (ค.ศ. 2005 – 2010) พบเพิ่มขึ้นในทุกภาค โดยเฉพาะภาคเหนือที่พบสูงกว่าภาคอื่นๆ ในปี พ.ศ. 2553 อัตราป่วย 81.07 ต่อประชากรแสนคน รองลงมา ได้แก่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (39.02) ภาคใต้ (35.56) และภาคกลาง (21.78) (รูปที่ 4) จังหวัดที่มีอัตราป่วยสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ พะเยา อัตราป่วยเท่ากับ 160.88 ต่อประชากรแสนคน รองลงมา คือ ลำปาง (122.64) อุทัยธานี (120.46) เชียงราย (118.50) และลำพูน (112.94) (รูปที่ 5) ผู้ป่วยส่วนใหญ่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 73.59 จำนวน 18,978 ราย รองลงมาอยู่ในเขตเทศบาล ร้อยละ 25.90 (6,679) และไม่ทราบ ร้อยละ 5.16 (133)

จากตัวอย่างชีวภาพของผู้ป่วยสงสัยโรคงูสวัดจากสถานบริการสาธารณสุขต่างๆ ส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการเชื้อไวรัสในระบบทางเดินหายใจ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ระหว่างเดือนมกราคม – ธันวาคม พ.ศ. 2553 จำนวน 228 ราย ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการพบว่า ร้อยละ 33.33 (45 ราย) มีภูมิคุ้มกัน IgM ต่อเชื้อไวรัส Varicella zoster ด้วยวิธี ELISA และร้อยละ 78.46 (130 ราย) มีภูมิคุ้มกัน IgM ต่อเชื้อไวรัส Varicella zoster ด้วยวิธี ELISA

สรุป ปี พ.ศ.2553 พบอัตราป่วยโรคงูสวัดต่อประชากรแสนคนเพิ่มขึ้นชัดเจน และมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องในทุกภาคของประเทศ และพบทุกกลุ่มอายุโดยเฉพาะ 35 ปีขึ้นไป อาชีพเกษตรกร ภาคเหนือ มีอัตราป่วยสูงสุด 81.07 ต่อประชากรแสนคน และจังหวัดพะเยา มีอัตราป่วยสูงสุด 160.88 ต่อประชากรแสนคน

ผู้เรียบเรียง

พิมพ์วิไล คล้ายชม

